

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 สรุปฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

(หน่วย : พันบาท)

รายการ	งวดบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2559	2560	2561
เงินสด และรายการเทียบเท่าเงินสด	621,201	590,788	324,280
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	1,516,897	1,569,775	1,471,410
สินค้าคงเหลือ	294,223	330,115	152,050
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	3,711,352	2,811,436	2,154,431
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	660,373	648,390	717,930
สินทรัพย์รวม	10,018,577	9,283,574	8,944,197
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	3,265,270	2,395,025	2,215,636
เจ้าหนี้การค้า	867,458	513,162	710,892
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	414,447	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	80,223	-
หุ้นกู้	1,365,000	1,265,000	750,000
หนี้สินรวม	6,542,536	5,750,864	5,266,064
ทุนชำระแล้ว	618,000	618,000	618,000
กำไรสะสม	2,340,785	2,408,460	2,557,011
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,476,042	3,532,709	3,678,133
รายได้จากการขาย และบริการ	5,720,576	6,948,887	7,679,302
รายได้รวม	5,748,642	6,981,965	7,711,122
ต้นทุนขาย และบริการ	4,764,820	5,997,159	6,564,310
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	584,299	626,755	611,157
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	173,382	149,094	107,624
ต้นทุน และค่าใช้จ่ายรวม	5,373,545	6,633,583	7,230,939
กำไรสุทธิ	183,934	220,483	351,391
กำไรต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.30	0.36	0.57
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	2,225,008	890,891	1,668,704
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(1,456,567)	(283,962)	(538,820)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(762,981)	(637,342)	(1,396,393)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1	1	1
จำนวนหุ้นสามัญปลายงวด (พันหุ้น)	618,000	618,000	618,000
จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	618,000	618,000	618,000
มูลค่าสุทธิตามบัญชี (บาท/หุ้น)	5.62	5.72	5.95
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.20	0.33	0.50

13.2 การแสดงอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เกิดขึ้นจริง / ตรวจสอบแล้ว		
	2559	2560	2561
อัตราส่วนสภาพคล่อง (LIQUIDITY RATIO)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.91	0.95	1.07
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.37	0.40	0.36
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.38	0.16	0.31
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.03	4.46	4.98
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	119	81	72
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	5.65	9.77	16.47
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	64	37	22
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	7.32	8.69	10.73
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	49	41	34
วงจรเงินสด (วัน)	133	76	61
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (PROFITABILITY RATIO)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	16.71	13.70	14.52
อัตรากำไรสุทธิ (%)	3.20	3.16	4.56
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	5.29	6.26	9.68
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (EFFICIENCY RATIO)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	1.83	2.28	3.86
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ⁽¹⁾ (%)	37.18	46.87	59.93
อัตราการใช้หนี้สินของสินทรัพย์ (เท่า)	0.57	0.72	0.85
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (FINANCIAL POLICY RATIO)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.88	1.63	1.43
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	2.19	2.78	4.88
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.21	0.39	0.39
อัตราการจ่ายเงินปันผล ⁽²⁾ (%)	67.20 ⁽²⁾	92.50 ⁽²⁾	71.91 ⁽³⁾

⁽¹⁾ รวมสิทธิการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม

⁽²⁾ เป็นอัตราร้อยละของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวมหลังหักเงินสำรองต่างๆ ทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและตามกฎหมาย

⁽³⁾ เป็นอัตราร้อยละของกำไรสุทธิของบริษัทหลังหักเงินสำรองต่าง ๆ ทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและตามกฎหมาย (ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 7/2561 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2561 ได้มีมติอนุมัติแก้ไขเปลี่ยนแปลงนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวม เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท)

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ
14.1 ภาพรวมของการดำเนินงาน
ผลการดำเนินงานปี 2561

บริษัทมีรายได้รวมในปี 2561 จำนวน 7,711 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 729 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 โดยรายได้จากการขาย งานตามสัญญาและค่าบริการในปี 2561 มีจำนวน 7,679 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 730 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากรายได้งานตามสัญญา ขณะที่รายได้อื่นมีจำนวน 32 ล้านบาท ลดลงจำนวน 1 ล้านบาท จากปี 2560

ต้นทุนขายและบริการมีจำนวน 6,564 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 567 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 ทำให้กำไรขั้นต้นมีจำนวน 1,115 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 163 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 โดยมีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 14.5 ของรายได้ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.7 ในปี 2560 เนื่องจากกำไรขั้นต้นของค่าบริการเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่นมีจำนวน 667 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 30 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 สาเหตุหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นค่าใช้จ่ายในการขาย เงินเดือนและสวัสดิการพนักงาน ค่าเช่าพื้นที่สำนักงาน และค่าใช้จ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายทางการเงินมีจำนวน 108 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 41 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 27.8 สาเหตุหลักเกิดจากเงินกู้ยืมธนาคารและหุ้นกู้ลดลง

รายได้ภาษีเงินได้จำนวน 24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 39 ล้านบาท

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้บริษัทมีกำไรสุทธิเป็นจำนวน 351 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 131 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.4 และมีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 4.56 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.16 ในปี 2560

ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

โครงสร้างรายได้ตามสายธุรกิจ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 31 ธันวาคม 2560 มีดังนี้

สายธุรกิจ	รายได้ (ล้านบาท)		อัตรากำไรสุทธิ
	ปี 2561	ปี 2560	
1. สายธุรกิจโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม	1,554.5	2,180.7	-28.7%
2. สายธุรกิจเทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT	4,258.2	3,311.6	28.6%
3. สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ	1,898.4	1,489.7	27.4%
รวม	7,711.1	6,982.0	10.4%

หมายเหตุ : รายได้ที่แสดงข้างต้นเป็นรายได้ที่ไม่รวมรายการระหว่างกัน

สายธุรกิจ โครงสร้างเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม

รายได้ในปี 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 1,554.5 ล้านบาท ลดลง 626.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.7 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ 2,180.7 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการรับรู้รายได้จากค่าบริการ

สายธุรกิจเทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT

รายได้ในปี 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 4,258.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 946.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 28.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ 3,311.6 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการรับรู้รายได้จากงานตามสัญญา

สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ

รายได้ในปี 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 1,898.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 408.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 27.4 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ 1,489.7 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการรับรู้รายได้จากงานตามสัญญา

14.2 ฐานะทางการเงิน (Financial Statement)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ (Assets)

สินทรัพย์รวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2561 มีมูลค่าทั้งสิ้น 8,944 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 339 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.7 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินค้าคงเหลือ

สินทรัพย์รวมประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน 5,431 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.7 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2560 จำนวน 5,228 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.3 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 202 ล้านบาท โดยสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของรายได้ค้างรับและลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น คิดเป็นร้อยละ 29.4 และ 18.3 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 3,513 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.3 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2560 จำนวน 4,055 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.7 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2560 จำนวน 542 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 24.1 ของสินทรัพย์รวม

ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ (Trade Account Receivable and Inventory)

บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิจำนวน 1,471 ล้านบาท ลดลง 98 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.3 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 ซึ่งมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิทั้งสิ้น จำนวน 1,570 ล้านบาท สำหรับการตั้งสำรองเผื่อหนี้จะสูญ บริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนในอัตราร้อยละ 50 หากหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้มีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 30 ล้านบาท ซึ่งบริษัทพิจารณาว่าเพียงพอต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากงานโครงการและเป็นลูกค้าที่มีฐานะทางการเงินดี

สินค้าคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นปี 2561 เท่ากับ 152 ล้านบาท ลดลง 178 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 53.9 เทียบกับ 330 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560

สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2561 เท่ากับ 1.07 เท่า เพิ่มขึ้นจากปี 2560 โดยบริษัทมีนโยบายที่ใช้เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับงานโครงการที่ได้รับ และการกู้ยืมเป็นแบบโอนสิทธิรับเงินให้สถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทจะชำระคืนเงินกู้เมื่อได้รับเงินจากโครงการ ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยยังคงมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการชำระหนี้สินและดอกเบี้ยตรงต่อเวลา

ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 324 ล้านบาท ลดลง 267 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 45.1

โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด ดังนี้

- เงินสดจากการดำเนินงาน 1,669 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายจ้างจ่ายโครงการที่เพิ่มขึ้น
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 539 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนซื้ออุปกรณ์ เพื่อสนับสนุน โครงการ
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 1,396 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการชำระคืนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและหุ้นกู้

แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of Fund)

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีหนี้สินรวม 5,266 ล้านบาท ลดลง 484 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 8.4 จากสิ้นปี 2560 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของเงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อสนับสนุน โครงการ และหุ้นกู้

บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 3,678 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 145 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 จากสิ้นปี 2560 โดยในปี 2561 บริษัทมีกำไรสุทธิ 351 ล้านบาท และบริษัทได้จ่ายเงินปันผลจำนวน 204 ล้านบาท

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2561 เท่ากับ 1.43 เท่า ลดลงจาก 1.63 เท่า ณ สิ้นปี 2560

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ 1.22 เท่า ซึ่งสูงกว่าข้อกำหนดในการออกหุ้นกู้ระยะสั้นที่กำหนดให้บริษัทดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ ณ วันสิ้นงวดระยะเวลาใดๆ ไม่ต่ำกว่า 1.1 เท่า

14.3 ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

ตามที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าประมูลงานโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการในปี 2562 ทำให้บริษัทมีความต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อรองรับการดำเนินงานด้วยเช่นกัน จึงทำให้บริษัทมีความเข้มงวดในการเจรจาเงื่อนไขทางการเงินกับธนาคาร และคู่ค้า เพื่อให้การชำระหนี้มีความสอดคล้องกับการรับเงินจากงานโครงการให้มากที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัทในกรณีที่มีความล่าช้าของการดำเนินโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้น และการเพิ่มขึ้นของเงินทุนหมุนเวียน เพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว อาจส่งผลให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนของงบการเงินรวมอาจจะอยู่ในระดับสูงในระยะเวลาหนึ่ง โดยบริษัทจะพิจารณาเพิ่มทุน เพื่อให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่คาดว่าสัดส่วนดังกล่าวจะสูงเป็นเวลานาน เพื่อลดความเสี่ยงทางการเงิน